

"Assist Finance İnvestisiya Şirkəti" Açıq Səhmdar Cəmiyyəti

31 dekabr 2024-cü il tarixində bitən il üzrə
Maliyyə Hesabatları
və Müstəqil Auditorun Hesabat

Mündəricat

Müstəqil auditorun hesabatı	3
Mənfəət və ya zərər və digər məcmu gəlir haqqında hesabat	5
Maliyyə vəziyyəti haqqında hesabat.....	6
Kapitalda dəyişikliklər haqqında hesabat.....	7
Pul hərəkətləri haqqında hesabat.....	8
1. Giriş.....	9
2. Uçot siyasətləri	10
3. Mühüm mühakimələr və təxminlər	28
4. Əməliyyat gəliri	29
5. Haqq və komissiya xərcləri	29
6. İşçi heyəti ilə bağlı xərclər	30
7. Digər əməliyyat xərcləri.....	30
8. Faiz xərcləri.....	31
9. Mənfəət vergisi.....	31
10. Pul və pul ekvivalentləri.....	32
11. Ticarət hesabında olan pul vəsaitləri	32
12. Yüklü olan maliyyə aktivləri.....	32
13. Investisiya qiymətli kağızları	33
14. Debitor borclar	33
15. Müştərilərin investisiya portfeli	33
16. İstifadə hüquqları.....	34
17. Əsas vəsaitlər.....	35
18. Qeyri-maddi aktivlər.....	36
19. Kreditor borcları.....	36
20. Müştərilərə ödəniləcək vəsaitlər.....	37
21. Repo müqavilələri əsasında borc alınmış vəsaitlər.....	37
22. Lizinq öhdəlikləri.....	38
23. Qisamüddətli investisiyalar üzrə öhdəliklər	38
24. Səhmdar kapitalı	38
24. Maliyyə risklərinin idarə edilməsi	39

Müstəqil auditorun hesabatı

"Assist Finance İnvestisiya Şirkəti" ASC-in səhmdarlarına və rəhbərliyinə

Rəy

Biz "Assist Finance İnvestisiya Şirkəti" ASC-in (bundan sonra "Şirkət") 31 dekabr 2024-cü il tarixinə maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatdan və həmin tarixdə bitən il üzrə mənfəət və ya zərər və digər ümumi gəlir, kapitalda dəyişikliklər və pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında hesabatlardan, habelə mühüm mühasibat uçotu siyasətləri daxil olmaqla qeydlərdən ibarət olan maliyyə hesabatlarının auditini apardıq.

Bizim fikrimizcə, əlavə olunmuş maliyyə hesabatları 31 dekabr 2024-cü il tarixinə Şirkətin maliyyə vəziyyətini və həmin tarixdə başa çatan il üzrə maliyyə nəticələrini və pul hərəkətini Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartlarına ("MHBS") uyğun olaraq bütün əhəmiyyətli aspektlər üzrə düzgün əks etdirir.

Rəy üçün əsas

Biz auditi Beynəlxalq Audit Standartları ("BAS") əsasında aparmışiq. Bizim həmin standartlar üzrə öhdəliklərimiz hesabatımızın "Auditorun maliyyə hesabatlarının auditü üzrə məsuliyyəti" bölməsində təsvir olunur. Mühasiblər üçün Beynəlxalq Etika Standartları Şurasının "Peşəkar mühasiblərin etika məcəlləsinə (Beynəlxalq Müstəqillik Standartları daxil olmaqla) ("MBESS Məcəlləsi") uyğun olaraq biz Şirkətdən müstəqillik və MBESS Məcəlləsinə uyğun olaraq etika ilə bağlı digər öhdəliklərimizi yerinə yetirmişik. Biz hesab edirik ki, əldə etdiyimiz audit sübutu rəyin bildirilməsi üçün yetərli və uyğun əsası təmin edir.

Rəhbərliyin və idarəetmə səlahiyyətləri olan şəxslərin maliyyə hesabatlarına dair məsuliyyəti

Rəhbərlik maliyyə hesabatlarının MHBS-na uyğun hazırlanması və düzgün təqdim edilməsi, həmçinin saxtakarlıq və ya səhv nəticəsində yaranan əhəmiyyətli təhriflərin olmadığı maliyyə hesabatlarının hazırlanması üçün zəruri saydıgı daxili nəzarətə görə məsuliyyət daşıyır.

Maliyyə hesabatlarını hazırlayarkən, rəhbərlik Şirkəti ləğv etmək və ya fəaliyyətini dayandırmaq niyyətində olduğu və ya bunu etməkdən başqa heç bir real alternativi olmadığı hallar istisna olmaqla, Şirkətin fasiləsiz fəaliyyət göstərmək qabiliyyətinin qiymətləndirilməsinə, müvafiq hallarda fasiləsizliklə bağlı məsələlərin açıqlanmasına və mühasibat uçotunu fasiləsizlik prinsipi əsasında aparmasına görə məsuliyyət daşıyır.

İdarəetmə səlahiyyətləri olan şəxslər Şirkətin maliyyə hesabatlığını prosesinə nəzarət edir.

Maliyyə hesabatlarının auditinə görə auditorun məsuliyyəti

Bizim məqsədimiz bütövlükdə maliyyə hesabatlarında saxtakarlıq və ya səhv nəticəsində yarana biləcək əhəmiyyətli təhriflərin olmamasına dair yetərli əminlik əldə etmək və auditorun hesabatında bu barədə rəy bildirməkdir. Yetərli əminlik əminliyin yüksək dərəcəsini ifadə edir, lakin BAS-a uyğun olaraq aparılmış audit nəticəsində mövcud olan bütün təhriflərin üzə çıxarılmasına zəmanət vermir. Təhriflər saxtakarlıq və ya səhv nəticəsində yarana bilər və fərdi ya məcmu olaraq istifadəçilərin maliyyə hesabatlarının əsasında qəbul edəcəyi iqtisadi qərarlara təsir göstərmək ehtimalı olduğu halda əhəmiyyətli sayılır.

Aparılmış audit və onun nəticəsində təqdim edilmiş bu audit hesabatı üzrə məsuliyyət daşıyan auditor Davud Məmmədovdur.

25 aprel 2025

Bakı, Azərbaycan

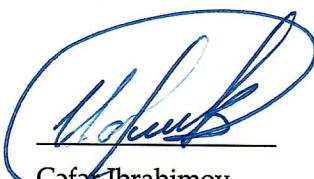

"Assist Finance İnvestisiya Şirkəti" ASC

31 dekabr 2024-cü il tarixində bitən il üzrə mənfəət və ya zərər və digər məcmu gəlir haqqında hesabat
(min Azərbaycan manatı ilə)

	Qeyd	2024	2023
Əməliyyat gəliri	4	2,161	1,625
CƏMİ GƏLİRLƏR		2,161	1,625
Haqq və komissiya xərcləri	5	(404)	(301)
İşçi heyəti ilə bağlı xərclər	6	(282)	(222)
Digər əməliyyat xərcləri	7	(271)	(245)
CƏMİ ƏMƏLİYYAT XƏRCLƏRİ		(957)	(768)
XALIS ƏMƏLİYYAT MƏNFƏƏTİ		1,204	857
Faiz gəlirləri		26	26
Faiz xərcləri	8	(351)	(65)
İnvestisiya gəliri		-	6
Xarici valyuta məzənnələri üzrə fərqlər		(3)	(3)
CƏMİ QEYRİ-ƏMƏLİYYAT GƏLİRLƏRİ VƏ XƏRCLƏRİ		(328)	(36)
VERGİDƏN ƏVVƏLKİ MƏNFƏƏT		876	821
Mənfəət vergisi	9	(176)	(164)
XALIS MƏNFƏƏT		700	657

Rəhbərlik adından:

Cəfər İbrahimov

Direktor

"Assist Finance İnvestisiya Şirkəti" ASC
 31 dekabr 2024-cü il tarixinə maliyyə vəziyyəti haqqında hesabat
 (min Azərbaycan manatı ilə)

	Qeyd	31 dekabr 2024	31 dekabr 2023
Pul və pul ekvivalentləri	10	228	136
Ticarət hesabında olan pul vəsaitləri	11	10	110
Yüklü olan maliyyə aktivləri	12	6,500	1,001
İnvestisiya qiymətli kağızları	13	1,110	1,080
Debitor borcları	14	41	51
Müştərilərin investisiya portfeli	15	985	21
CƏMİ CARİ AKTİVLƏR		8,874	2,399
İstifadə hüquqları	16	112	166
Əsas vəsaitlər	18	11	9
Qeyri-maddi aktivlər	18	96	96
CƏMİ UZUNMÜDDƏTLİ AKTİVLƏR		219	271
CƏMİ AKTİVLƏR		9,093	2,670
Kreditor borcları	19	48	51
Müştərilərə ödəniləcək vəsaitlər	20	124	112
Repo müqavilələri əsasında borc alınmış vəsaitlər	21	6,546	1,032
Qısamüddətli investisiyalar üzrə öhdəliklər	23	872	-
Lizinq öhdəlikləri	22	56	63
Mənfəət vergisi üzrə öhdəlik		66	143
Digər öhdəliklər		15	11
CƏMİ CARİ ÖHDƏLİKLƏR		7,727	1,412
Lizinq öhdəlikləri	22	24	58
Təxirə salınmış mənfəət vergisi öhdəliyi	9	10	10
CƏMİ UZUNMÜDDƏTLİ ÖHDƏLİKLƏR		34	68
CƏMİ ÖHDƏLİKLƏR		7,761	1,480
Səhmdar kapitalı	24	400	350
Bölgüsdürüləməmiş mənfəət		932	840
CƏMİ KAPİTAL		1,332	1,190
CƏMİ KAPİTAL VƏ ÖHDƏLİKLƏR		9,093	2,670

Rəhbərlik adından:

Cəfer Ibrahimov

Direktor

"Assist Finance İnvestisiya Şirkəti" ASC

31 dekabr 2024-cü il tarixində bitən il üzrə kapitalda dəyişikliklər haqqında hesabat
(min Azərbaycan manatı ilə)

Qeyd	Səhmdar kapitalı	Bölüşdürülməmiş mənfəət	CƏMI
31 DEKABR 2022-Cİ İL TARİXİNƏ QALIQ	1,000	383	1,383
Elan edilmiş dividendlər	-	(200)	(200)
Nizamnamə kapitalında azalma	(650)	-	(650)
İl üzrə mənfəət	-	657	657
31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNƏ QALIQ	350	840	1,190
Elan edilmiş dividendlər	-	(608)	(608)
Kapital qoyuluşu	50	-	50
İl üzrə mənfəət	-	700	700
31 DEKABR 2024-CÜ İL TARİXİNƏ QALIQ	400	932	1,332

Rəhbərlik adından:

Cəfər Ibrahimov

Direktor

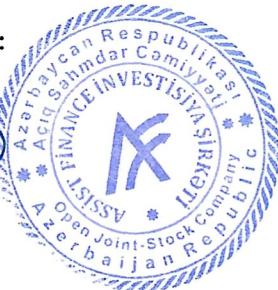
"Assist Finance İnvestisiya Şirkəti" ASC
 31 dekabr 2024-cü il tarixində bitən il üzrə pul hərəkətləri haqqında hesabat
 (min Azərbaycan manatı ilə)

	Qeyd	2024	2023
Müştərilərə ödənişlər		(3,934,280)	(2,377,450)
Müştərilərdən mədaxil		3,937,195	2,378,059
Bazar iştirakçıları və təchizatçılara ödənişlər		(1,384)	(897)
Faiz gəlirləri		26	26
Faiz xərcləri		(310)	(62)
Dövlət büdcəsinə ödənişlər		(361)	(114)
İşçilərə ödənişlər		(181)	(151)
ƏMƏLİYYAT FƏALİYYƏTİ ÜZRƏ XALIS		705	(589)
PUL HƏRƏKƏTİ			
Əsas vəsaitlərin alışı		(4)	(3)
İNVESTİSİYA FƏALİYYƏTİ ÜZRƏ XALIS		(4)	(3)
PUL HƏRƏKƏTİ			
Ödənilmiş dividendlər		(608)	(200)
MALİYYƏ FƏALİYYƏTİ ÜZRƏ XALIS PUL		(608)	(200)
HƏRƏKƏTİ			
PUL VƏ PUL EKVİVALENTLƏRİNDE		93	(792)
XALIS DƏYİŞİKLİK			
Məzənnə fərqlərin təsiri		(1)	-
DÖVRÜN ƏVVƏLİNƏ PUL VƏ PUL		10	136
EKVİVALENTLƏRİ			
DÖVRÜN SONUNA PUL VƏ PUL		10	228
EKVİVALENTLƏRİ			

Rəhbərlik adından:

Cəfər Ibrahimov

Direktor

1. Giriş

"Assist Finance İnvestisiya Şirkəti" ASC (bundan sonra "Şirkət") 15 fevral 2018-ci il tarixində Azərbaycan Respublikasının qanunlarına uyğun olaraq təsis edilmiş açıq səhmdar cəmiyyətidir. Şirkət dövlət qeydiyyatına 2004868781 VÖEN-i ilə alınmışdır. Şirkətin baş ofisi AZ1025, Bakı şəhəri Xətai rayonu, Xocalı pr., ev 37, Dəmirçi Plaza ünvanında yerləşir. "Assist Finance İnvestisiya Şirkəti" ASC 15 fevral 2018-ci il tarixində Azərbaycan Respublikasında qeydiyyata alınmış və təsis olunmuş "BTB Kapital İnvestisiya Şirkəti" ASC-nin hüquqi varisidir. "BTB Kapital İnvestisiya Şirkəti" ASC-yə Azərbaycan Respublikası Maliyyə Bazarlarına Nəzarət Palatası tərəfindən verilmiş 12 oktyabr 2018-ci il tarixli İŞ-03 sayılı investisiya şirkəti fəaliyyətinə lisenziya əvəzinə hüquqi varis olan Cəmiyyət Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankı tərəfindən 20 iyun 2023-cü il tarixində verilmiş lisenziya əsəsində fəaliyyət göstərir.

Şirkətin əsas fəaliyyəti Azərbaycan Respublikasında qiymətli kağızlar bazarına, eləcə də beynəlxalq səviyyədə maliyyə bazarları alətlərinə investisiya yatırmaq istəyən müştərilərə vasitəçilik xidmətləri və diler xidmətlərinin göstərilməsindən ibarətdir. 31 dekabr 2024-cü il tarixinə Şirkətdə 2023-cü ilin dekabr ayına nisbətən 33 faiz işçi artımı baş vermişdir.

Şirkət tərəfindən göstərilən əsas investisiya xidmətləri aşağıdakılardır:

- qiymətli kağızlar və ya törəmə maliyyə alətləri ilə aparılan əməliyyatlarla bağlı müştəri sifarişlərinin qəbul və icra edilməsi;
- fərdi investorların portfelinin idarə edilməsi;
- investisiya məsləhətlərinin verilməsi;
- qiymətli kağızların öhdəlik götürmədən yerləşdirilməsi və anderraytinqi;
- qiymətli kağızların öhdəlik götürməklə yerləşdirilməsi və anderraytinqi;
- mərkəzi depozitarın və fond birjasının üzvü qismində öz hesabına qiymətli kağızlar və ya törəmə maliyyə alətləri ilə əməliyyatlar aparılması;
- marja ticarəti;
- yardımçı investisiya xidmətləri.

2. Uçot siyasətləri

Tərtibatın əsasları

Şirkətin hazırkı maliyyə hesabatları Beynəlxalq Mühasibatlıq Standartları Şurası ("BMSS") tərəfindən dərc edilmiş Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartları ("MHBS") əsasında hazırlanmışdır.

Maliyyə hesabatları ilkin dəyər prinsipi əsasında hazırlanmışdır. Başqa qeyd olmazsa maliyyə hesabatlarının bütün məbləğləri min Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir.

Rəhbərlik maliyyə hesabatlarını təsdiq edərkən, Şirkətin yaxın gələcəkdə fəaliyyətini davam etdirmək üçün adekvat resurslara malik olduğuna dair əsaslı gözləntilərə malikdir. Beləliklə, Şirkət maliyyə hesabatlarını onun fəaliyyətini fasılısız olaraq davam etdirəcəyi əsasında hazırlanmışdır.

Xarici valyutalar

Şirkətin maliyyə hesabatlarını onun funksional valyutası olan Azərbaycan manatı ilə təqdim olunur.

Xarici valyuta ilə əməliyyatlar ilkin olaraq əməliyyatın tanınma hüququ qazandığı tarixdə müvafiq əməliyyat valyutanın spot məzənnələri ilə qeydə alınır. Hesabat tarixində xarici valyutada ifadə olunmuş monetar aktivlər və öhdəliklər hesabat tarixinə əməliyyat valyutanın spot məzənnələri ilə çevirilir.

Valyuta	31 dekabr 2024	31 dekabr 2023
USD	1.7000	1.7000
EUR	1.7724	1.8766

Bu cür əməliyyatların ödənilməsindən və monetar aktivlərin və öhdəliklərin çevrilməsindən yaranan bütün gəlir və zərərlər xalis əsasda mərfəət və ya zərərdə tanınır. Xarici valyutada ilkin dəyər ilə ölçülən qeyri-monetar maddələr təkrar çevrilir. Borclara aid olan valyuta məzənnələrindən gələn gəlir və zərərlər maliyyə xərcləri daxilində mənfəət və ya zərər haqqında hesabatda təqdim olunur.

Cari və ya uzunmüddətli kateqoriyaya təsnifat

Şirkət aktivləri və öhdəlikləri maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda cari/uzunmüddətli təsnifatına əsasən təqdim edir. Aşağıdakı hallarda aktivlər cari aktiv kimi təsnif edilir:

- Adi əməliyyat dövründə satılmaq və ya istifadə üçün saxlanıldıqda və ya realizasiya olunması ehtimal olunduqda;

- Əsasən alqı-satqı məqsədləri üçün saxlandıqda;
- Hesabat tarixindən sonra on iki ay müddətində realizasiya ediləcəyi ehtimal olunduqda; və ya
  - Hesabat tarixindən sonra ən az on iki ay müddətində mübadiləsinə və ya istifadəsinə məhdudiyyət qoyulmayan pul vəsaiti və ya onun ekvivalenti formasında olduqda.

Bütün digər aktivlər uzunmüddətli aktivlər kimi təsnif edilir.

Öhdəlik aşağıdakı hallarda cari hesab olunur:

- Ödənilməsi adı əməliyyat dövründə nəzərdə tutulduqda;
- Əsasən alqı-satqı məqsədləri üçün saxlandıqda;
- Hesabat tarixindən etibarən on iki ay ərzində ödənilməli olduqda; və ya
- Öhdəliyin yerinə yetirilməsini hesabat tarixindən ən azı on iki ay uzatmaq kimi şərtsiz hüquqa malik olmadıqda.

Şirkət bütün digər öhdəlikləri uzunmüddətli öhdəliklər kimi təsnif edir.

Təxirə salınmış vergi aktivləri və öhdəlikləri uzunmüddətli aktivlər və öhdəliklər kimi təsnif edilir.

Gəlir

Səhmlər və ya digər qiymətli kağızların alınması, yaxud biznes müəssisələrinin alınması və ya satılması zamanı aparılan danışıqlar, verilən məsləhətlər, təlimlər və ya üçüncü tərəflər üçün danışıqlarda iştirak etmək nəticəsində yaranmış və əsas əməliyyatın icrası zamanı qazanılmış komissiyalar və haqlar icra başa çatdığı zaman uçota alınır.

Bütün borc alətləri üzrə faiz gəlirləri mənfəət və ya zərər haqqında hesabatda effektiv faiz metodundan istifadə etməklə hesablama metodu ilə qeydə alınır. Bu metoda əsasən, faiz gəlirləri müqavilə tərəfləri arasında ödənilmiş və ya alınmış və effektiv faiz dərəcəsinin tərkib hissəsi olan bütün komissiya və haqlar, sövdələşmə xərcləri, eləcə də bütün digər mükafat və ya güzəştər daxildir.

Əsas vəsaitlər

Əsas vəsaitlər, yiğilmiş amortizasiya və varsa, yiğilmiş dəyərsizləşmə zərərləri çıxılmaqla, ilkin dəyərlə göstərilir. Tarixi maya dəyərinə obyektlərin alınması ilə birbaşa əlaqəli olan xərclər daxildir. Sonrakı məsrəflər aktivin balans dəyərinə daxil edilir və ya müvafiq olaraq, yalnız həmin maddə ilə bağlı gələcək iqtisadi səmərələrin Şirkətə daxil olması ehtimalı olduqda və həmin maddənin dəyəri etibarlı şəkildə ölçülə bildikdə, ayrıca aktiv kimi tanınır. Ayrı-ayrı aktiv kimi uçota alınan hər hansı komponentin

balans dəyəri dəyişdirildikdə tanınması dayandırılır. Bütün digər təmir və texniki xidmətlər baş verdikləri hesabat dövründə mənfəət və ya zərərə aid edilir.

Amortizasiya aşağıdakı kimi aktivlərin təxmin edilən faydalı istifadə müddəti üzrə düz xətt əsasında hesablanır:

Aktivin kateqoriyası	Faydalı istismar müddəti
Köməkçi avadanlıqları	5 il
Mebel və qurğular	5 il

Təxmin edilən faydalı xidmət müddətləri, qalıq dəyərlər və amortizasiya metodu hər bir hesabat dövrünün sonunda nəzərdən keçirilir və təxminlərdə hər hansı dəyişikliklərin təsiri perspektiv əsaslarla nəzərə alınır.

Əsas vəsaitlər obyekti xaric edildikdə və ya aktivin davamlı istifadəsindən gələcək iqtisadi səmərə gözlənilmədikdə tanınır. Aktivin xaric edilməsi və ya silinməsi nəticəsində yaranan gəlir və ya zərər satışdan əldə olunan gəlirlə aktivin balans dəyəri arasındakı fərq kimi müəyyən edilir və mənfəət və ya zərərdə tanınır.

Yüklü olan maliyyə aktivləri

Ayrılıqda alınmış yüklü olan maliyyə aktivləri ilkin tanınma zamanı ilkin dəyərlə ölçülür. İlkin tanındıqdan sonra yüklü olan maliyyə aktivləri hər hansı yiğilmiş amortizasiya və yiğilmiş dəyərsizləşmə zərərləri çıxılmaqla ilkin dəyərlə uçota alınır. Kapitallaşdırılmış inkişaf xərcləri istisna olmaqla, daxili şəkildə yaradılan yüklü olan maliyyə aktivləri kapitallaşdırılmır və müvafiq xərclər xərclərin çəkildiyi dövrdə mənfəət və ya zərərdə əks etdirilir.

Yüklü olan maliyyə aktivləriin faydalı istifadə müddəti sonlu və ya qeyri-müəyyən müddət kimi qiymətləndirilir. Məhdud istifadə müddəti olan yüklü olan maliyyə aktivləri faydalı iqtisadi istifadə müddəti ərzində amortizasiya edilir və aktivin dəyərsizləşə biləcəyinə dair əlamətlər olduqda dəyərsizləşmə üçün qiymətləndirilir. Məhdud faydalı istifadə müddəti olan qeyri-maddi aktiv üçün amortizasiya müddəti və amortizasiya metodu ən azı hər hesabat dövrünün sonunda nəzərdən keçirilir. Gözlənilən faydalı istifadə müddətində və ya aktivdə təcəssüm olunan gələcək iqtisadi səmərələrin gözlənilən istehlak modelində dəyişikliklər müvafiq hallarda amortizasiya müddətinə və ya metoduna dəyişiklik etmək üçün nəzərdə tutulur və uçot təxminlərində dəyişikliklər kimi nəzərə alınır. Son istifadə müddəti olan yüklü olan maliyyə aktivləri üzrə amortizasiya xərcləri mənfəət və ya zərər haqqında hesabatda tanınır.

Qeyri-müəyyən faydalı istifadə müddəti olan yüklü olan maliyyə aktivləri amortizasiya edilmir, lakin hər il fərdi və ya pul vəsaitlərini yaradan vahidlər səviyyəsində dəyərsizləşmə üçün yoxlanılır. Qeyri-müəyyən ömrün qiymətləndirilməsi qeyri-müəyyən ömrün dəstəklənməyə davam edib-etmədiyini müəyyən etmək üçün hər il nəzərdən keçirilir. Əks halda, faydalı istifadə müddətinin qeyri-müəyyən müddətdən sonluya dəyişməsi perspektiv əsasda həyata keçirilir.

Qeyri-maddi aktiv xaric edildikdə (yəni, alıcının nəzarəti əldə etdiyi tarixdə) və ya onun istifadəsi və ya xaric edilməsindən gələcək iqtisadi səmərə gözlənilmədikdə tanınması dayandırılır. Aktivin tanınmasının dayandırılması zamanı yaranan hər hansı gəlir və ya zərər (aktivin xaric edilməsindən əldə edilən xalis gəlirlə balans dəyəri arasında fərq kimi hesablanır) mənfəət və ya zərər hesabatına daxil edilir.

Qeyri-maliyyə aktivlərinin dəyərsizləşməsi

Şirkət hər hesabat tarixində aktivin dəyərsizləşməsinə dair əlamətin olub-olmamasını qiymətləndirir. Hər hansı əlamət mövcud olduqda və ya aktiv üçün illik dəyərsizləşmə testi tələb olunduqda, Şirkət aktivin bərpa edilə bilən dəyərini təxmin edir. Aktivin bərpa oluna bilən dəyəri aktivin və ya CGU-nun xaric edilmə xərcləri çıxılmaqla ədalətli dəyərindən və onun istifadə dəyərindən daha yüksək olarıdır. Bərpa edilə bilən məbləğ, aktiv digər aktivlərdən və ya aktiv qruplarından əhəmiyyətli dərəcədə asılı olmayan pul vəsaitlərinin daxilolmaları yaratmadığı halda, fərdi aktiv üçün müəyyən edilir. Aktivin və ya KGİ-nin balans dəyəri onun bərpa edilə bilən dəyərindən artıq olduqda, aktiv dəyərsizləşmiş hesab edilir və bərpa edilə bilən dəyərə qədər silinir.

İstifadə dəyərinin qiymətləndirilməsində, təxmin edilən gələcək pul vəsaitlərinin hərəkəti pulun vaxt dəyərinin və aktivə xas olan risklərin cari bazar qiymətləndirmələrini əks etdirən vergidən əvvəlki diskont dərəcəsindən istifadə etməklə onların cari dəyərinə diskont edilir. Satış xərcləri çıxılmaqla ədalətli dəyərin müəyyən edilməsində son bazar əməliyyatları nəzərə alınır. Əgər belə əməliyyatlar müəyyən edilə bilməzsə, müvafiq qiymətləndirmə modelindən istifadə edilir. Bu hesablamalar qiymətləndirmə qatları, açıq şəkildə satılan şirkətlər üçün kotirovka edilmiş səhm qiymətləri və ya digər mövcud ədalətli dəyər göstəriciləri ilə təsdiqlənir.

Şirkət dəyərsizləşmənin hesablanması ən son büdcələrə və fərdi aktivlərin bölüşdürüldüyü Şirkətin hər biri üçün ayrıca hazırlanmış proqnoz hesablamalarına əsaslanır. Bu büdcələr və proqnoz hesablamaları ümumiyyətlə beş illik dövrü əhatə edir. Uzunmüddətli artım tempi hesablanır və beşinci ildən sonra gələcək pul vəsaitlərinin hərəkətini layihələndirmək üçün tətbiq edilir.

Davam edən əməliyyatlar üzrə dəyərsizləşmə zərərləri, əvvəllər DMG-də yenidən qiymətləndirmə ilə yenidən qiymətləndirilmiş əmlaklar istisna olmaqla, mənfəət və ya zərər haqqında hesabatda tanınır. Bu cür əmlaklar üçün dəyərsizləşmə əvvəlki hər hansı yenidən qiymətləndirmənin məbləğinə qədər DMG-də tanınır.

Qudvil istisna olmaqla aktivlər üçün, əvvəllər tanınmış dəyərsizləşmə zərərlərinin artıq mövcud olmadığı və ya azaldığına dair əlamətin olub-olmadığını müəyyən etmək üçün hər hesabat tarixində qiymətləndirmə aparılır. Belə bir əlamət mövcud olarsa, Şirkət aktivin və ya CGU-nun bərpa edilə bilən məbləğini təxmin edir. Əvvəllər tanınmış dəyərsizləşmə zərəri yalnız sonuncu dəyərsizləşmə zərərinin tanınmasından sonra aktivin bərpa edilə bilən dəyərini müəyyən etmək üçün istifadə edilən fərziyyələrdə dəyişiklik olduqda ləğv edilir. Aktivin balans dəyəri onun bərpa edilə bilən dəyərini və ya əvvəlki illərdə aktiv üçün dəyərsizləşmə zərəri tanınmasaydı, amortizasiya çıxılmaqla müəyyən ediləcək balans dəyərindən artıq olmamaq üçün məhdudlaşdırılır. Aktiv yenidən qiymətləndirilmiş dəyərlə uçota alınmadıqda, bu cür ləğv mənfəət və ya zərər haqqında hesabatda tanınır və bu halda, ləğvetmə yenidən qiymətləndirmə artımı kimi nəzərə alınır.

İcarə

Şirkət qısamüddətli icarələr və aşağı dəyərli aktivlərin icarəsi istisna olmaqla, bütün icarələr üçün vahid tanınma və ölçmə yanaşmasını tətbiq edir. Şirkət icarə ödənişlərini həyata keçirmək üçün lizinq öhdəliklərini və əsas aktivlərdən istifadə hüquqlarını təmsil edən istifadə hüququ tanıyor.

İstifadə hüquqları

Şirkət istifadə hüquqlarını icarənin başlandığı tarixdə tanıyor (yəni, əsas aktivin istifadəyə verildiyi tarix). İstifadə hüquqları yiğilmiş amortizasiya və dəyərsizləşmə itkiləri çıxılmaqla ilkin dəyərlə ölçülür və lizinq öhdəliklərinin hər hansı yenidən ölçülməsinə düzəliş edilir. İstifadə hüquqlarının dəyərinə tanınan lizinq öhdəliklərinin məbləği, çəkilmiş ilkin birbaşa məsrəflər və alınan hər hansı icarə stimulları çıxılmaqla, başlama tarixində və ya ondan əvvəl həyata keçirilmiş icarə ödənişləri daxildir. İstifadə hüquqları icarə müddəti və aktivlərin təxmin edilən faydalı istifadə müddətindən daha qısa oları əsasında düz xətt əsasında amortizasiya edilir.

İcarəyə götürülmüş aktivin mülkiyyət hüququ icarə müddətinin sonunda Şirkətə keçirsə və ya dəyəri satınalma opsiyasının həyata keçirilməsini əks etdirirsə, amortizasiya aktivin təxmin edilən faydalı istifadə müddətindən istifadə etməklə hesablanır. İstifadə hüquqları də dəyərsizləşməyə məruz qalır.

Lizing öhdəlikləri

İcarənin başladığı tarixdə Şirkət icarə müddəti ərzində həyata keçiriləcək icarə ödənişlərinin diskontlaşdırılmış dəyəri ilə ölçülən lizing öhdəliklərini tanır. İcarə ödənişlərinə hər hansı icarə üzrə debitor borcları çıxılmaqla sabit ödənişlər (maddi sabit ödənişlər daxil olmaqla), indeksdən və ya dərəcədən asılı olan dəyişkən icarə ödənişləri və qalıq dəyər zəmanətləri altında ödənilməsi gözlənilən məbləğlər daxildir. İcarə ödənişlərinə, həmçinin, Şirkət tərəfindən həyata keçiriləcəyi ağlabatan şəkildə müəyyən edilən satınalma opsiyonun icra qiyməti və icarə müddəti Şirkətin ləğv etmək opsiyasından istifadə etdiyini əks etdirirsə, icarəyə xitam verilməsi üçün cərimələrin ödənişlərini də əhatə edir.

İndeksdən və ya dərəcədən asılı olmayan dəyişkən icarə ödənişləri ödənişi şərtləndirən hadisə və ya vəziyyətin baş verdiyi dövrdə xərclər kimi tanınır (ehtiyatların istehsalı üçün çəkilmədiyi halda).

İcarə ödənişlərinin diskontlaşdırılmış dəyərini hesablayarkən Şirkət icarənin başlanması tarixində artan borc faizindən istifadə edir, çünkü icarədə nəzərdə tutulan faiz dərəcəsi asanlıqla müəyyən edilə bilməz. Başlama tarixindən sonra lizing öhdəliklərinin məbləği faizlərin yüksəlməsini əks etdirmək üçün artırılır və edilən icarə ödənişləri üçün azaldılır. Bundan əlavə, icarə müddətində dəyişiklik, dəyişiklik, icarə ödənişlərində dəyişiklik (məsələn, belə icarə ödənişlərini müəyyən etmək üçün istifadə olunan indeks və ya dərəcənin dəyişməsi nəticəsində gələcək ödənişlərə dəyişikliklər) və ya əsas aktivin alınması üçün opsiyonun qiymətləndirilməsində dəyişiklik olduqda lizing öhdəliklərinin balans dəyəri yenidən ölçülür.

Qısamüddətli icarə və aşağı dəyərli aktivlərin icarəsi

Şirkət qısamüddətli icarənin tanınması azadlığını müxtəlif aktivlərin qısamüddətli icarələrinə tətbiq edir (yəni, icarə müddəti başlama tarixindən etibarən 12 ay və ya daha az olan və satınalma seçimini ehtiva etməyən icarələr). O, həmçinin aşağı dəyərli aktivlərin icarəsinə tanınma azadlığını aşağı dəyərli hesab edilən aktivlərin icarəsinə tətbiq edir. Qısamüddətli icarələr və aşağı dəyərli aktivlərin icarəsi üzrə icarə ödənişləri icarə müddəti ərzində düz xətt metodu əsasında xərc kimi tanınır.

Pul və pul ekvivalentləri

Pul və pul ekvivalentləri banklardakı və kassadakı nağd pul vəsaitləri, banklardakı və digər maliyyə institutlarındakı tələbsiz əmanətlər və üç ay və ya daha az müddətə qısamüddətli yüksək likvidli, asanlıqla məlum məbləğdə pul vəsaitinə çevrilə bilən və dəyər dəyişikliyi riskinə məruz qalan qısamüddətli investisiyalardan ibarətdir. Pul və

pul ekvivalentləri investisiya və ya digər məqsədlər üçün daha çox qısamüddətli pul öhdəliklərini yerinə yetirmək məqsədi ilə həyata keçirilir.

Debitor borclar

Debitor borclar adı iş prosesində satılan mallara və ya göstərilən xidmətlərə görə müştərilərdən alınacaq məbləğlərdir. Onlar ümumiyyətlə bir ay ərzində ödənilməlidir və buna görə də hamısı cari kimi təsnif edilir.

Debitor borclar o zaman tanınır ki, Şirkətin kompensasiya almaq üçün qeyd-şərtsiz hüququ var və bu kompensasiyanın ödənilməsi vaxtı çatana qədər yalnız vaxtin keçməsi tələb olunur. Əhəmiyyətli maliyyə komponenti olmayan debtor borclar ilkin olaraq onların əməliyyat qiyməti ilə ölçülür. Əhəmiyyətli maliyyə komponentini və digər debtor borclarını ehtiva edən debtor borclar ilkin olaraq ədalətli dəyər üstəgəl əməliyyat xərcləri ilə ölçülür. Bütün debtor borcları sonradan amortizasiya olunmuş maya dəyərində eks etdirilir.

Maliyyə aktivləri və öhdəlikləri

Maliyyə aktivləri.

İlkin tanınma zamanı maliyyə aktivi ya amortizasiya edilmiş dəyərdə, ya sair məcmu gəlirlərdə eks olunan ədalətli dəyərdə, ya da mənfəət və ya zərərdə eks olunan ədalətli dəyərdə qiymətləndirilən aktiv kimi təsnif edilir. Maliyyə aktivi aşağıdakı şərtlərə cavab verdikdə və mənfəət və ya zərərdə eks olunan ədalətli dəyər kateqoriyasına aid olmadıqda amortizasiya edilmiş dəyərdə qiymətləndirilir:

- aktiv məqsədi müqavilə üzrə pul vəsaitlərini toplamaq olan biznes modeli çərçivəsində saxlanılır; və
- maliyyə aktivi üzrə müqavilə şərtləri müəyyən edilmiş tarixlərdə sərf əsas borc və faiz ödəmələrindən ibarət pul vəsaitlərinin daxil olmasına səbəb olur.

Borc aləti yalnız aşağıdakı şərtlərə cavab verdikdə və mənfəət və ya zərərdə eks olunan ədalətli dəyər kateqoriyasına aid olmadıqda sair məcmu gəlirdə eks olunan ədalətli dəyərdə qiymətləndirilir:

- aktiv məqsədi müqavilə üzrə pul vəsaitlərini toplamaq və maliyyə aktivlərini satmaq olan biznes modeli çərçivəsində saxlanılır; və
- maliyyə aktivi üzrə müqavilə şərtləri müəyyən edilmiş tarixlərdə əsas borc və faiz ödəmələrindən ibarət pul vəsaitlərinin daxil olmasına səbəb olur.

Amortizasiya edilmiş dəyərdə ölçülən maliyyə aktivləri kimi mənfəət və ya zərərdə tanınan aşağıdakilar istisna olmaqla, sair məcmu gəlirdə əks olunan ədalətli dəyərdə qiymətləndirilən borc maliyyə aktivləri üzrə mənfəət və zərər sair məcmu gəlirdə tanınır:

- effektiv faiz metodundan istifadə etməklə faiz gəliri;
- gözlənilən kredit zərərləri vəvəzəzləşdirmələr; və
- xarici valyuta mübadiləsi üzrə gəlirlər və zərərlər.

Sair məcmu gəlirdə ədalətli dəyərdə ölçülən borc maliyyə aktivinin tanınması dayandırıldıqda sair məcmu gəlirdə tanınan gəlir və ya zərər cəmi kapitaldan silinərək mənfəət və ya zərərə aid edilir. Ticarət üçün saxlanılmayan kapital investisiyasının ilkin tanınması zamanı Şirkət ədalətli dəyərdə baş verəcək əlaqədar dəyişiklikləri sair məcmu gəlirdə təqdim etmək barədə dəyişməz seçim edə bilər. Bu seçim hər investisiya üçün fərdi qaydada edilir.

Belə kapital alətləri üzrə gəlirlər və zərərlər heç zaman mənfəət və ya zərərdə təkrar təsnif edilmir və mənfəət və ya zərərdə heç bir dəyərsizləşmə tanınır. Dividendlər mənfəət və ya zərərdə tanınır. İnvestisiya xərclərinin bir qisminin bərpasını aydın əks etdirən dividendlər istisnadır. Belə ki, bu halda onlar sair məcmu gəlirdə tanınır. Sair məcmu gəlirdə tanınan gəlirlər və zərərlərin cəmi investisiya ləğv edilərkən bölüşdürülməmiş mənfəətə köçürürlür. Bütün digər maliyyə aktivləri mənfəət və ya zərərdə əks olunan ədalətli dəyərlə qiymətləndirilən kateqoriyasına təsnif edilir.

Biznes modelinin qiymətləndirilməsi

Şirkət aktivin portfel səviyyəsində saxlandığı biznes modelin məqsədini qiymətləndirir, belə ki, bu biznesin necə idarə edildiyini və rəhbərliyə təqdim edilən məlumatı daha yaxşı əks etdirir. Bu zaman aşağıdakı məlumat nəzərə alınır:

-portfel üçün müəyyən edilən siyaset və məqsədlər və bu siyasetlərin təcrübədə tətbiqi. Xüsusilə də rəhbərliyin strategiyasının müqavilə üzrə faiz gəlirlərinin qazanılmasına, müəyyən faiz dərəcəsini saxlamağa, maliyyə aktivlərinin müddətinin bu aktivləri maliyyələşdirən öhdəliklərin müddətinə uyğunlaşdırmağa və ya aktivləri satmaqla pul vəsaitlərini reallaşdırmağa yönəldiyi və ya yönəlmədiyi;

-portfelin fəaliyyəti necə qiymətləndirilir və Şirkət rəhbərliyinə necə hesabat verilir;

-biznes modelinin işinə (və bu biznes modeli çərçivəsində saxlanan maliyyə aktivlərinə) təsir göstərən risklər və bu risklər necə idarə edilir;

-biznes rəhbərlərinin haqqı necə ödənilir, məs., bu haqq idarə edilən aktivlərin ədalətli dəyərinə yoxsa müqavilə üzrə yığılan pul vəsaitlərinə əsaslanır və;

-əvvəlki dövrlərdə satış tezliyi, həcmi və vaxtı, belə satışların səbəbi və gələcək satış fəaliyyəti barədə yaratdığı gözləntilər. Bununla belə, satış fəaliyyəti haqqında məlumatə ayrıca deyil, Şirkətin maliyyə aktivlərini idarə etmək üçün müəyyən etdiyi məqsədə necə nail olunmasının və pul vəsaitlərinin necə əldə edilməsinin ümumi qiymətləndirilməsinin bir hissəsi kimi baxılır.

Ticarət məqsədləri üçün saxlanılan və ya fəaliyyəti ədalətli dəyər əsasında qiymətləndirilən maliyyə aktivləri mənfəət və ya zərərdə əks olunan ədalətli dəyərdə qiymətləndirilir, belə ki, onlar nə müqavilə üzrə pul vəsaitlərinin toplanması, nə də eyni zamanda həm müqavilə üzrə pul vəsaitlərinin toplanması, həm də maliyyə aktivlərinin satışı üçün saxlanılır.

Müqavilə üzrə pul vəsaitlərinin sırf əsas borc və faiz ödənişlərindən ibarət olub-olmadığının qiymətləndirilməsi

Bu qiymətləndirmənin məqsədləri üçün "əsas məbləğ" dedikdə, ilkin tanınma zamanı maliyyə alətinin ədalətli dəyəri nəzərdə tutulur. "Faiz" dedikdə, pulun zaman dəyəri, müəyyən dövr ərzində ödənilməmiş əsas məbləğlə bağlı kredit riski və digər əsas kredit riskləri və xərcləri (məs. likvidlik riski və inzibati xərclər), eləcə də mənfəət marjası üçün ödəniş nəzərdə tutulur.

Müqavilə üzrə pul vəsaitlərinin sırf əsas borc və faiz ödənişləri olub-olmadığını qiymətləndirərkən Şirkət alətin müqavilə şərtlərini nəzərə alır. Bura maliyyə aktivi üzrə müqavilədə pul vəsaitlərinin müddətini və ya məbləğini dəyişərək əsas borc və faiz ödənişi meyarına cavab verməməsinə səbəb olacaq şərtin olub-olmadığının qiymətləndirilməsi daxildir. Qiymətləndirmə zamanı Şirkət aşağıdakılari nəzərə alır:

- pul axınlarının məbləği və müddətini dəyişəcək şərti hadisələr;
- maliyyə levereci;
- vaxtından əvvəl ödəniş və müddətin uzadılması şərtləri;
- Şirkətin müəyyən aktivlərdən gələn pul axınlarına olan iddialarını məhdudlaşdırın şərtlər (məs., regressiz aktivlər); və
- pulun zaman dəyərini dəyişən xüsusiyyətlər, məsələn, faiz dərəcələrinin mütəmadi yenilənməsi.

Təkrar təsnifat

Maliyyə aktivləri Şirkətin maliyyə aktivlərini idarə etdiyi biznes modelini dəyişdikdən sonrakı dövr istisna olmaqla, ilkin tanınmadan sonra təkrar təsnif edilmir.

Maliyyə öhdəlikləri

Şirkət maliyyə təminatları və kredit öhdəliklərindən fərqli maliyyə öhdəliklərini amortizasiya edilmiş dəyərdə və ya mənfəət və ya zərərdə əks olunan ədalətli dəyərdə qiymətləndirir. Maliyyə öhdəlikləri (maliyyə təşkilatları və müştərilərin əmanətləri, müddətli borc vəsaitləri və sair maliyyə öhdəlikləri daxil olmaqla) ilkin olaraq əməliyyat xərcləri çıxılmaqla ədalətli dəyərdə, daha sonra effektiv faiz metodu ilə və faiz xərcləri faktiki gəlir əsasında tanınmaqla amortizasiya edilmiş dəyərdə qiymətləndirilir.

Təkrar təsnifat

Maliyyə öhdəlikləri ilkin tanınmadan sonra təkrar təsnif edilmir.

Tanınmanın dayandırılması

Maliyyə aktivləri

Şirkət maliyyə aktivini tanımağı o zaman dayandırır ki, maliyyə aktivindən gələn pul vəsaitlərinə olan müqavilə hüquqlarının müddəti bitir və ya əməliyyatda müqavilə üzrə pul vəsaitlərini almaq hüququnu ötürür ki, bu halda maliyyə aktivlərin əsahib olmaqla bağlı bütün risklər və faydalar da ötürülür və ya Şirkət sahibliklə bağlı bütün riskləri və faydaları nə ötürür, nə də özündə saxlayır və maliyyə aktivinə nəzarəti özündə saxlamır.

Maliyyə aktivinin tanınması dayandırıldıqda aktivin ümumi balans dəyəri (və ya aktivin tanınması dayandırılmış hissəsinə aid edilən ümumi balans dəyəri) və (i) əldə edilmiş məbləğ (o cümlədən əldə edilmiş hər hansı yeni aktiv, çıxılsın götürülmüş hər hansı yeni öhdəlik) və (ii) sair məcmu gəlirdə tanınan hər hansı toplam gəlir və zərərin cəmi arasındaki fərq mənfəət və ya zərərdə tanınır. Sair məcmu gəlirdə əks olunan ədalətli dəyərdə təyin olunan kapital investisiya qiymətli kağızları ilə əlaqəli sair məcmu gəlirdə tanınan toplam gəlir/zərər belə qiymətli kağızların tanınması dayandırılırkən mənfəət və ya zərərdə tanınır. Şirkət tərəfindən yaradılan və ya saxlanılan tanınması dayandırılmalı olan köçürüлən maliyyə aktivləri üzrə faiz ayrıca aktiv və ya öhdəlik kimi tanınır.

Şirkət maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatında tanınan aktivlərin ötürüldüyü əməliyyatlarda iştirak edir, lakin ötürüлən aktivlər və ya onların bir qisminə aid risk və faydalaların ya hamısını, ya da əhəmiyyətli hissəsini saxlayır. Belə hallarda ötürüлən

aktivlərin tanınması dayandırılmır. Belə əməliyyatlara misal kimi qiymətli kağızların icarəsini və satış və repo əməliyyatlarını göstərmək olar. Şirkətin maliyyə aktivi üzrə risk və mülkiyyət hüquqlarının əhəmiyyətli hissəsini saxlamadığı, ötürmədiyi və aktiv üzərində nəzarəti saxladığı əməliyyatlarda Şirkət ötürürlən aktivin dəyərindəki dəyişikliklərin təsirinə məruz qaldığı dərəcədə aktivi tanımaqda davam edir.

Maliyyə öhdəlikləri

Şirkət müqavilə üzrə öhdəlikləri yerinə yetirildikdə və ya ləğv edildikdə və ya müddəti bitdikdə maliyyə öhdəliyini tanımağı dayandırır.

Maliyyə aktivləri və maliyyə öhdəliklərinin modifikasiyası

Maliyyə aktivləri

Maliyyə aktivinin şərtləri dəyişərsə, Şirkət dəyişmiş aktiv üzrə pul vəsaitlərinin əhəmiyyətli dərəcədə dəyişib-dəyişmədiyini qiymətləndirir. Pul vəsaitlərində əhəmiyyətli fərqlər olduğu təqdirdə ("əhəmiyyətli modifikasiya") ilkin maliyyə aktivi üzrə pul vəsaitlərinə dair müqavilə üzrə hüquqların vaxtı keçmiş sayılır. Belə olan halda ilkin maliyyə aktivinin tanınması dayandırılır və yeni maliyyə aktivi müvafiq əməliyyat xərcləri daxil olmaqla ədalətli dəyərdə tanınır. Modifikasiya ilə əlaqədar daxil olan istənilən haqların uçotu aşağıdakı şəkildə aparılır:

- yeni aktivin ədalətli dəyərinin müəyyən edilməsi zamanı nəzərə alınan haqlar və müvafiq əməliyyat xərclərinin ödəniş haqları aktivin ilkin qiymətləndirilməsinə daxil edilir; və
- sair haqlar tanınmanın dayandırılması üzrə gəlir və ya zərərin bir hissəsi kimi mənfiət və ya zərərdə tanınır.

Mövcud maliyyə aktivləri və ya maliyyə öhdəlikləri üzrə pul vəsaitlərində modifikasiya mövcud müqavilə şərtlərindən qaynaqlandığı təqdirdə modifikasiya sayılır. Məsələn, kredit sövdələşməsi Şirkətdən tələb etdiyi təqdirdə ARMB-nin əsas faiz dərəcələrindəki dəyişikliklərə görə Şirkətin faiz dərəcələrinə tətbiq etdiyi modifikasiyalar.

Şirkət modifikasiyanın əhəmiyyətli olub-olmadığını, yəni ilkin maliyyə aktivi və dəyişikliyə uğramış və ya yeri dəyişdirilmiş maliyyə aktivi üzrə pul vəsaitlərinin əhəmiyyətli dərəcədə fərqləndiyinə dair kəmiyyət və keyfiyyət qiymətləndirməsi aparır. Şirkət kəmiyyət və keyfiyyət amillərinə əsaslanaraq modifikasiyanın əhəmiyyətli olub-olmadığını növbəti ardıcılıqla qiymətləndirir: keyfiyyət amilləri, kəmiyyət amilləri, keyfiyyət və kəmiyyət amillərinin birgə təsiri. Pul vəsaitləri əhəmiyyətli dərəcədə fərqləndiyi təqdirdə ilkin maliyyə aktivi üzrə pul vəsaitlərinə dair müqavilə

hüquqlarının vaxtı bitmiş sayılır. Bu qiymətləndirmə zamanı Şirkət maliyyə öhdəliklərinin tanınmasının dayandırılması təlimatını nümunə götürür. Şirkət aşağıdakı keyfiyyət amillərinə əsaslanaraq modifikasiyanın əhəmiyyətli olduğu qənaətinə gəlir:

- maliyyə aktivinin valyutasının dəyişməsi;
- girov və digər kredit təminatlarının dəyişməsi;
- maliyyə aktivinin şərtlərində əsas məbləğ və faiz ödəmələri (SPPI) meyarına uyğunsuzluqla nəticələnən dəyişiklik (məs., konvertasiya funksiyasının əlavə edilməsi).

Pul vəsaitləri borcalanın maliyyə çətinlikləri yaşadığı zaman modifikasiya edilərkən, adətən modifikasiyanın məqsədi şərtləri əhəmiyyətli dərəcədə fərqlənən yeni aktiv yaratmaq deyil, ilkin müqavilə şərtlərinin mümkün qədər bərpa edilməsidir. Şirkət maliyyə aktivini pul vəsaitlərinin bağışlanması ilə nəticələnəcək şəkildə dəyişməyi planlaşdırıldıqda ilk önce aktivin bir hissəsinin modifikasiyadan əvvəl silinib-silinməyəcəyini nəzərə alır (borcların silinməsi siyasəti aşağıda təqdim edilib). Bu yanaşma kəmiyyət qiymətləndirməsinə təsir göstərir və belə hallarda tanınmanın dayandırılması meyarlarının heç də həmişə nəzərə alınmadığını göstərir. Daha sonra Şirkət modifikasiyanın əhəmiyyətli olub-olmadığını dair keyfiyyət qiymətləndirməsi aparır.

Amortizasiya edilmiş dəyərdə və ya sair məcmu gəlirdə eəks olunan ədalətli dəyərdə qiymətləndirilən maliyyə aktivinin modifikasiyası maliyyə aktivinin tanınmasının dayandırılması ilə nəticələnmədikdə Şirkət ilk önce aktivin ilkin effektiv faiz dərəcəsindən istifadə etməklə maliyyə aktivinin ümumi balans dəyərini təkrar hesablayır və alınmış düzəlişi mənfəət və ya zərərdə modifikasiya üzrə gəlir və ya zərər kimi tanyır. Dəyişkən dərəcəli maliyyə aktivlərində modifikasiya üzrə gəlir və ya zərəri hesablamaq üçün istifadə edilən ilkin effektiv faiz dərəcəsinin modifikasiya anında mövcud bazar şərtlərini eəks etdirməsi məqsədilə düzəlişlər edilir. Modifikasiyanın bir hissəsi olan istənilən ödənilmiş xərclər və haqlar vəalınan haqlar modifikasiyaedilmiş maliyyə aktivinin ümumi balans dəyərində eəks etdirilir və modifikasiya edilmiş maliyyəaktivinin qalan müddəti boyu amortizasiya edilir.

Modifikasiya borcalanın maliyyə çətinlikləri ilə bağlı həyata keçirildiyi təqdirdə gəlir və ya zərər dəyərsizləşmə zərərləri ilə birlikdə təqdim edilir. Digər hallarda isə effektiv faiz metodundan istifadə etməklə hesablanmış faiz gəliri kimi təqdim edilir. Borcalanın kredit məbləğini vaxtından əvvəl əhəmiyyətli cəriməyə məruz qalmadan faizsiz ödəmək seçimi olduğu sabit dərəcəli kreditlər üçün Şirkət faiz dərəcəsini dəyişkən dərəcəli

maliyyə alətləri üzrə təlimatdan çıxış edərək cari bazar dərəcəsinə uyğun dəyişir. Bu o deməkdir ki, effektiv faiz dərəcəsinə də gözləntilərə uyğun düzəlişlər edilir.

Maliyyə öhdəlikləri

Şirkət maliyyə öhdəliyinin tanınmasını şərtləri dəyişdikdə və dəyişmiş öhdəlik üzrə pul vəsaitləri əhəmiyyətli fərqləndikdə dayandırır. Belə olan halda dəyişmiş şərtlər əsasında yeni maliyyə öhdəliyi ədalətli dəyərdə tanınır. Maliyyə öhdəliyinin balans dəyərindəki fərq ləğv edilir və yeni maliyyə öhdəliyi dəyişmiş şərtlərlə mənfəət və ya zərərdə tanınır. Ödənilmiş kompensasiyaya ötürülmüş qeyri-maliyyə aktivləri (əgər varsa) və yeni dəyişdirilmiş maliyyə öhdəliyi daxil olmaqla öhdəliklər daxildir.

Şirkət keyfiyyət amilləri, kəmiyyət amilləri və birlikdə keyfiyyət və kəmiyyət amillərini nəzərə alaraq modifikasiyanın əhəmiyyətli olub-olmadığının kəmiyyət və keyfiyyət qiymətləndirməsini aparır. Şirkət aşağıdakı keyfiyyət amillərinə əsaslanaraq modifikasiyanın əhəmiyyətli olduğu qərarına gelir:

- maliyyə öhdəliyinin valyutasının dəyişməsi;
- girov və digər kredit təminatlarının dəyişməsi;
- konvertasiya funksiyasının daxil edilməsi;
- maliyyə öhdəliyində subordinasiyanın dəyişməsi.

Yeni şərtlərə əsasən, alınmış haqlar çıxılmaqla ödənilmiş haqlar daxil və ilkin effektiv faiz dərəcəsində diskontlaşdırılmış cari dəyər ilkin maliyyə öhdəliyi üzrə qalan pul vəsaitlərinin diskontlaşdırılmış cari dəyərindən ən azı 10 faiz fərqləndikdə kəmiyyət qiymətləndirməsinin şərtləri əhəmiyyətli dərəcədə fərqlənir. Maliyyə öhdəliyində modifikasiya tanınmanın dayandırılmasına səbəb olmadıqda öhdəliyin amortizasiya edilmiş dəyəri dəyişikliyə uğramış pul vəsaitlərinin ilkin effektiv faiz dərəcəsində diskontlaşdırılması və alınan gəlir və ya zərərin mənfəət və ya zərərdə tanınması ilə təkrar hesablanır. Dəyişkən dərəcəli maliyyə öhdəlikləri üçün dəyişmiş gəlir və ya zərəri hesablamaq məqsədilə istifadə edilən ilkin effektiv faiz dərəcəsinə modifikasiya zamanı cari bazar şərtlərini əks etdirməsi üçün düzəlişlər edilir. Bununla bağlı yaranan hər hansı xərclər və yahaqlar öhdəliyin balans dəyərinə düzəliş kimi tanınır və alətin effektiv faiz dərəcəsinin təkrar hesablanması yolu ilə dəyişikliyə uğramış maliyyə öhdəliyinin qalan müddəti üzrə amortizasiya edilir.

Dəyərsizləşmə

Şirkət mənfəət və ya zərərdə əks olunan ədalətli dəyərdə qiymətləndirilən növbəti maliyyə alətlərinin gözlənilən kredit zərərləri üçün zərər ehtiyatı tanıyrı:

- amortizasiya edilmiş dəyərdə ölçülən borc alətləri olan maliyyə aktivləri;
- maliyyə təminatı üzrə müqavilələr; və
- verilən kreditlər.

Şirkət zərər ehtiyatlarını, 12 aylıq gözlənilən kredit zərəri kimi hesablanan aşağıdakılardan istisna olmaqla, bütün müddət üçün gözlənilən kredit zərəri məbləğinə bərabər qiymətləndirir:

- hesabat tarixində kredit riski aşağı müəyyən edilən borc investisiya qiymətli kağızları;
- ilkin tanınmadan sonra kredit riski əhəmiyyətli dərəcədə artmayan digər maliyyə alətləri.

Şirkət kreditin risk dərəcəsi qlobal olaraq qəbul edilmiş "investisiya dərəcəsi" anlayışına bərabər olduğu təqdirdə borc investisiya qiymətli kağızlarının kredit riskinin aşağı olduğunu qəbul edir. 12 aylıq gözlənilən kredit zərəri hesabat tarixindən sonra 12 ay ərzində maliyyə alətinin defolt hadisəsindən yaranması gözlənilən kredit zərəri hissəsidir.

12 aylıq gözlənilən kredit zərəri tanınan maliyyə alətləri "1-ci mərhələ" maliyyə aləti adlandırılır. Bütün müddət üçün gözlənilən kredit zərəri maliyyə alətinin gözlənilən müddəti ərzində mümkün bütün defolt hadisələrindən yaranan gözlənilən kredit zərərləridir. Bütün müddət üçün gözlənilən kredit zərəri tanınan maliyyə alətləri "2-ci mərhələ" və "3-cü mərhələ" maliyyə alətləri adlandırılır.

Gözlənilən kredit zərərlərinin ölçüməsi

Gözlənilən kredit zərərləri kredit zərərlərinin ehtimal əsasında qiymətləndirilməsidir və aşağıdakı kimi ölçülür:

- hesabat tarixində kredit üzrə dəyərsizləşməmiş maliyyə aktivləri: bütün gözlənilən əldə edilməmiş pul vəsaitlərinin cari dəyəri
- yəni müqavilə əsasında müəssisəyə ödənilməli pul axınları ilə Şirkətin əldə etməyi gözlədiyi pul axınları arasındaki fərq;
- hesabat tarixində kredit üzrə dəyərsizləşmiş maliyyə aktivləri: ümumi balans dəyəri ilə hesablanmış gələcək pul axınları arasındaki fərq;
- istifadə edilməmiş kredit öhdəlikləri: kredit istifadə edildikdə Şirkətə ödənilməli pul vəsaitləri ilə Şirkətin əldə etməyi gözlədiyi pul vəsaitləri arasındaki fərqli cari dəyəri; və

— maliyyə zəmanəti üzrə müqavilələr: Şirkətin bərpa etməyi gözlədiyi məbləğlər çıxılmaqla ödənilməsi gözlənilən borcların cari dəyəri.

Maliyyə aktivlərinin dəyərsizləşməsi

Debitor borcları üçün Şirkət ECL-lərin hesablanması sadələşdirilmiş yanaşma tətbiq edir. Buna görə də, Şirkət kredit riskindəki dəyişiklikləri izləmir, əksinə, hər hesabat tarixində ömür boyu ECL-lərə əsaslanan zərər ehtiyatını tanır.

Şirkət öz tarixi kredit itkisi təcrübəsinə əsaslanan, borclulara və iqtisadi mühitə xas olan perspektiv amillərə uyğunlaşdırılmış ehtiyat matrisi yaratmışdır. Müqavilə üzrə ödənişlər vaxtı 90 gün keçdikdə Şirkət maliyyə aktivini defolt hesab edir. Bununla belə, müəyyən hallarda, Şirkət həmçinin maliyyə aktivini defolt hesab edə bilər ki, daxili və ya xarici məlumatlar Şirkət tərəfindən saxlanılan hər hansı kredit əlavələrini nəzərə almadan əvvəl ödənilməmiş müqavilə məbləğlərini tam şəkildə ala bilməyəcəyini göstərir.

Borclunun ciddi maliyyə çətinliyində olduğunu göstərən məlumatlar olduqda və real bərpa perspektivi olmadıqda Şirkət maliyyə aktivini silinir, məs., borclu ləğv edildikdə və ya iflas proseduruna başlandıqda. Müvafiq hallarda hüquqi məsləhətlər nəzərə alınmaqla, silinmiş maliyyə aktivləri hələ də Şirkətin bərpa prosedurları çərçivəsində icra tədbirlərinə məruz qala bilər. Əldə edilmiş hər hansı bərpa mənfəət və ya zərərdə tanınır.

Qısamüddətli investisiyalar üzrə öhdəliklər

Qısamüddətli investisiyalar üzrə öhdəliklər maliyyə ilinin sonuna qədər Şirkətə təqdim edilmiş və ödənilməmiş mal və xidmətlər üzrə öhdəlikləri əks etdirir. Hesabat dövründən sonra 12 ay ərzində ödəmə vaxtı olmadıqda, qısamüddətli investisiyalar üzrə öhdəliklər cari öhdəliklər kimi təqdim edilir. Onlar ilkin olaraq ədalətli dəyərlə tanınır və sonra effektiv faiz metodundan istifadə etməklə amortizasiya olunmuş dəyərlə ölçülür.

Kapital qoyuluşu və dividendlər

Səhmdar kapitalı kapital elementi kimi təsnif edilir.

Şirkət dividend ödəmək öhdəliyini bölüşdurməyə icazə verildiyi zaman tanır və bölüşdurmə artıq Şirkətin ixtiyarında deyil. Müvafiq məbləğ birbaşa bölüşdürülməmiş mənfəətdə tanınır.

Vergilər

Cari mənfəət vergisi

Cari mənfəət vergisi haqqı Şirkətin fəaliyyət göstərdiyi və vergi tutulan gəlir əldə etdiyi ölkədə hesabat dövrünün sonunda qüvvəyə minmiş və ya mahiyyətcə qüvvəyə minmiş vergi qanunları əsasında hesablanır. Azərbaycanda yerli vergi ödəyicisi kimi Şirkət 20% sabit dərəcə ilə mənfəət vergisinə cəlb edilir. Cari mənfəət vergisi aktivləri və öhdəlikləri vergi orqanlarından geri alınması və ya ödənilməsi gözlənilən məbləğlə ölçülür.

Təxirə salınmış vergi

Təxirə salınmış vergi, hesabat tarixinə aktiv və öhdəliklərin vergi bazası ilə onların balans dəyəri arasındaki müvəqqəti fərqlər üzrə öhdəlik metodundan istifadə etməklə təqdim edilir. Təxirə salınmış mənfəət vergisi, əməliyyat zamanı nə mühasibat uçotuna, nə də vergi tutulan mənfəət və ya zərərə təsir göstərməyən və bərabər vergi tutulan və çıxılan müvəqqəti fərqlərə səbəb olmayan, müəssisələrin birləşməsi istisna olmaqla, əməliyyatda aktiv və ya öhdəliyin ilkin tanınması nəticəsində yaranırsa, uçota alınmır.

Təxirə salınmış vergi aktivləri bütün çıxıla bilən müvəqqəti fərqlər, istifadə olunmamış vergi kreditlərinin köçürülməsi və hər hansı istifadə olunmamış vergi zərərləri üçün tanınır. Təxirə salınmış vergi aktivləri, aşağıdakılardan istisna olmaqla, çıxılan müvəqqəti fərqlərin və istifadə olunmamış vergi güzəştlerinin və istifadə olunmamış vergi zərərlərinin sonrakı köçürülməsindən istifadə oluna bilən vergi tutulan mənfəətin mövcud olacağı ehtimal edilən dərəcədə tanınır:

- Çıxılan müvəqqəti fərqə aid olan təxirə salınmış vergi aktivini müəssisələrin birləşməsi olmayan əməliyyatda aktiv və ya öhdəliyin ilkin tanınması nəticəsində yarandıqda və əməliyyat zamanı nə mühasibat mənfəətinə, nə də vergi tutulan mənfəət və ya zərərə təsir etmədikdə;
- Törəmə müəssisələrə, assosiasiyalara və birgə razılaşmalardakı iştirak paylarına qoyulan investisiyalarla bağlı çıxılan müvəqqəti fərqlərə münasibətdə, təxirə salınmış vergi aktivləri yalnız müvəqqəti fərqlərin yaxın gələcəkdə bərpa olunacağı və müvəqqəti fərqlərin istifadə oluna biləcəyi vergi tutulan mənfəətin mövcud olacağı ehtimal edilən dərəcədə tanınır.

Təxirə salınmış vergi aktivlərinin balans dəyəri hər hesabat tarixində nəzərdən keçirilir və təxirə salınmış vergi aktivinin hamısının və ya bir hissəsinin istifadəsinə icazə vermək üçün kifayət qədər vergi tutulan mənfəətin olması ehtimalı artıq olmadığı dərəcədə azaldılır. Tanınmamış təxirə salınmış vergi aktivləri hər hesabat tarixində yenidən qiymətləndirilir və gələcək vergi tutulan mənfəətin təxirə salınmış vergi

aktivinin bərpasına imkan verəcəyi ehtimal olunan dərəcədə tanınır. Təxirə salınmış vergi aktivlərinin bərpa olunma qabiliyyətini qiymətləndirərkən Şirkət maliyyə hesabatlarında və digər idarəetmə hesabatlarında istifadə edilən eyni proqnoz fərziyyələrinə əsaslanır.

Təxirə salınmış vergi aktivləri və öhdəlikləri hesabat tarixində qüvvəyə minmiş və ya mahiyyətcə qüvvəyə minmiş vergi dərəcələri (və vergi qanunları) əsasında aktivin realizə edildiyi və ya öhdəliyin ödənildiyi ildə tətbiq edilməsi gözlənilən vergi dərəcələri ilə ölçülür.

Cari və təxirə salınmış vergi, digər məcmu gəlirdə və ya bilavasitə kapitalda tanınan maddələrə aid olduğu hallar istisna olmaqla, mənfəət və ya zərərdə tanınır. Bu halda vergi həm də müvafiq olaraq digər məcmu gəlirdə və ya birbaşa kapitalda tanınır.

Təxirə salınmış vergi aktivləri və öhdəlikləri, cari vergi aktivləri və öhdəliklərini əvəzləşdirmək üçün qanuni hüquqa malik olduqda və təxirə salınmış vergi qalıqları eyni vergi orqanına aid olduqda əvəzləşdirilir. Cari vergi aktivləri və vergi öhdəlikləri o zaman əvəzləşdirilir ki, müəssisə qanuni olaraq əvəzləşdirilə bilən hüquqa malikdir və ya xalis əsasda hesablaşmalar aparmaq, ya da aktivi reallaşdırmaq və öhdəliyi eyni vaxtda yerinə yetirmək niyyətindədir.

Əlavə dəyər vergisi (ƏDV)

Əlavə dəyər vergisi (ƏDV) Azərbaycanda malların tədarükü və xidmətlərin göstərilməsi, malların idxalı zamanı tutulur. ƏDV-nin standart dərəcəsi 18% təşkil edir.

Bütün gəlirlər, xərclər və aktivlər aşağıdakılardan istisna olmaqla, tətbiq olunan ƏDV çıxıldığdan sonra uçota alınır:

- aktivlərin və ya xidmətlərin satın alınması zamanı ödənilmiş ƏDV-nin vergi orqanlarından geri qaytarıla bilməməsi halları, bu halda həmin aktivin alış dəyərinin bir hissəsi və ya xərc kimi təqdim edilir;
- ƏDV daxil olmaqla bildirilmiş debitor borcları və öhdəlikləri.

Vergi orqanlarından ödənilməli və ya ödənilməli olan ƏDV-nin xalis məbləği maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda Şirkətin cari aktivlərin və ya öhdəliklərin bir hissəsi kimi göstərilir.

İşçilərə ödənişlər

Müvafiq xidmətin göstərildiyi dövrdə əmək haqqı və əmək haqqı, illik məzuniyyət və xəstəlik məzuniyyəti ilə bağlı işçilərə hesablanan müavinətlər üçün öhdəlik həmin

xidmətin müqabilində ödənilməsi gözlənilən müavinətlərin güzətsiz məbləğində tanınır.

Azərbaycan Respublikasının müvafiq qanunlarına əsasən, Şirkət məşğulluqdan əldə olunan gəlirlər, işsizlikdən sığorta ödənişləri və icbari tibbi sığorta üzrə məcburi sosial sığorta haqları ödəməyə borcludur. Şirkətin qanunla müəyyən edilmiş ödənişlər sistemi üzrə ödənişlərdən kənar pensiya və ya oxşar müavinət ödənişləri etmək üçün hüquqi və ya konstruktiv öhdəliyi yoxdur.

Ehtiyatlar

Ehtiyatlar o zaman tanınır ki, Şirkətin keçmiş hadisə nəticəsində cari öhdəliyi (hüquqi və ya konstruktiv) olduqda, Şirkətdən həmin öhdəliyi yerinə yetirmək tələb oluna bilər və öhdəliyin məbləği barədə etibarlı qiymətləndirmə aparıla bilər.

Ehtiyat kimi tanınan məbləğ, öhdəliyi əhatə edən risklər və qeyri-müəyyənliklər nəzərə alınmaqla, hesabat tarixinə cari öhdəliyin ödənilməsi üçün tələb olunan kompensasiyanın ən yaxşı təxminidir. Ehtiyat hazırkı öhdəliyi yerinə yetirmək üçün təxmin edilən pul vəsaitlərinin hərəkətindən istifadə etməklə qiymətləndirildikdə, onun balans dəyəri həmin pul vəsaitləri hərəkətinin diskontlaşdırılmış dəyəridir (pulun zaman dəyərinin təsiri əhəmiyyətli olduqda).

Ehtiyatın ödənilməsi üçün tələb olunan iqtisadi səmərələrin bir hissəsinin və ya hamısının üçüncü tərəfdən bərpa olunacağı gözlənildikdə, kompensasiyanın alınacağına faktiki olaraq əmin olduqda və debitor borcunun məbləği etibarlı şəkildə ölçülə bildikdə, debitor borc aktiv kimi tanınır.

Şirkət 01 yanvar 2024-cü il tarixindən başlayan illik hesabat dövrü üçün ilk dəfə olaraq aşağıdakı standartları və düzəlişləri tətbiq etmişdir:

- Öhdəliklərin şərtlərlə qısamüddətli və ya uzunmüddətli və uzunmüddətli öhdəliklər kimi təsnifikasi – 1 №-li MUBS-a düzəlişlər;
- Satış və geri lizinq zamanı icarə öhdəliyi – MHBS 16-ya düzəlişlər;
- Təchizatçının maliyyələşdirilməsi üzrə razılaşmalar – MUBS 7 və MHBS 7-yə düzəlişlər.

Yuxarıda sadalanan standartlar və düzəlişlər əvvəlki dövrlərdə tanınmış məbləğlərə heç bir əhəmiyyətli təsir göstərməmişdir və cari və gələcək dövrlərə əhəmiyyətli dərəcədə təsir göstərəcəyi gözlənilmir.

3. Mühüm mühakimələr və təxminlər

Şirkətin maliyyə hesabatlarının hazırlanması rəhbərlikdən satış gəlirinin, xərclərin, aktivlərin və öhdəliklərin hesabatda göstərilən məbləğlərinə, habelə əlavə açıqlamalara və şərti öhdəliklərin açıqlanmasına təsir edən mülahizələri, təxminləri və fərziyyələri tələb edir. Bu fərziyyələr və təxminlər üzrə qeyri-müəyyənlik gələcək dövrlərdə təsirə məruz qalan aktiv və ya öhdəliklərin balans dəyərinə əhəmiyyətli düzəliş tələb edən nəticələrlə nəticələnə bilər. Aşağıda daha yüksək dərəcədə mühakimə və ya mürəkkəblik tələb edən sahələrin və təxminlərin və fərziyyələrin səhv çıxması səbəbindən əhəmiyyətli dərəcədə düzəliş edilmə ehtimalı yüksək olan maddələrin icmalı verilmişdir.

Gözlənilən kredit itkiləri üçün ehtiyat

Şirkət ticarət debitor borcları üçün ECL-ləri hesablamaq üçün ehtiyat matrisindən istifadə edir. Ehtiyat dərəcələri oxşar zərər nümunələrinə malik olan müxtəlif müştəri seqmentlərinin qruplaşdırılması üçün vaxtı keçmiş günlərə əsaslanır (məsələn, coğrafiya, məhsul növü, müştəri növü və reytinqi, akkreditivlər və kredit siğortasının digər formaları ilə əhatə dairəsi).

Ehtiyat matrisi ilkin olaraq Şirkətin tarixi müşahidə edilmiş defolt dərəcələrinə əsaslanır. Şirkət keçmiş kredit itkisi təcrübəsinə gələcəyə hesablanmış məlumatlarla tənzimləmək üçün matrisi kalibrəyəcək. Hər hesabat tarixində, müşahidə edilmiş defolt dərəcələri yenilənir və perspektiv təxminlərdəki dəyişikliklər təhlil edilir.

Tarixi müşahidə edilmiş defolt dərəcələri, proqnozlaşdırılan iqtisadi şərtlər və ECL-lər arasında korrelyasiyanın qiymətləndirilməsi əhəmiyyətli bir təxmindir. ECL-lərin miqdarı şəraitdəki dəyişikliklərə və proqnozlaşdırılan iqtisadi şəraitə həssasdır. Şirkətin tarixi kredit itkisi təcrübəsi və iqtisadi şərtlərin proqnozu da gələcəkdə müştərinin faktiki defoltunu təmsil edə bilməz. Əsas vəsaitlərin faydalı istismar müddətləri

Əsas vəsaitlərin qalıq dəyərləri hər il gələcək bazar şəraiti, aktivlərin qalan istismar müddəti və proqnozlaşdırılan xaric edilmə dəyəri nəzərə alınmaqla nəzərdən keçirilir. Faydalı istifadə müddətinin qiymətləndirilməsi həm tarixi fəaliyyətə, həm də gələcək istifadəyə dair gözləntilərə əsaslanır və buna görə də müəyyən dərəcədə mülahizələrin tətbiq edilməsini tələb edir. Amortizasiya dərəcələri rəhbərliyin aktivlərin faydalı istifadə müddəti ilə bağlı cari ən yaxşı qiymətləndirməsini eks etdirir.

4. Əməliyyat gəliri

31 dekabr 2024 və 2023-cü il tarixlərində bitən illər üzrə əməliyyat gəliri investisiya xidmətlərindən əldə olunan gəlirlərdən ibarət olub. 2024-cü il üzrə 2,161 AZN, 2023-cü il üzrə 1,625 AZN cəmi investisiya gəliri əldə edilmişdir. İnvestisiya xidməti çərçivəsində diliq, broker, marja ticarət, anderrayting, fərdi portfel idarəetməsi və maliyyə məsləhət xidmətləri göstərilmişdir.

31 dekabr 2024 və 2023-cü il tarixlərində bitən illər üzrə əməliyyat gəlirinin valyuta üzrə açıqlaması aşağıdakı kimidir:

	2024	2023
USD	82	15
AZN	2,079	1,610
CƏMI ƏMƏLİYYAT GƏLİRİ	2,161	1,625

5. Haqq və komissiya xərcləri

Komissiya xərcləri Şirkətin səhmlər və digər qiymətli kağızların alınması və satılması əməliyyatlarının aparılması üçün müxtəlif investisiya platformaları tərəfindən tutulan komissiyalardan ibarətdir.

31 dekabr 2024 və 2023-cü il tarixlərində bitən illər üzrə haqq və komissiya xərclərinin açıqlaması aşağıdakı kimidir:

	2024	2023
AZN	350	255
USD	54	42
EUR	-	4
CƏMI HAQQ VƏ KOMİSSİYA XƏRCLƏRİ	404	301

6. İşçi heyəti ilə bağlı xərclər

31 dekabr 2024 və 2023-cü il tarixlərində bitən illər üzrə işçi heyəti ilə bağlı xərclərin açıqlaması aşağıdakı kimidir:

	2024	2023
Əmək haqqı	239	188
Sosial sığorta ödənişləri	43	34
CƏMI İŞÇİ HEYƏTİ İLƏ BAĞLI XƏRCLƏR	282	222

7. Digər əməliyyat xərcləri

31 dekabr 2024 və 2023-cü il tarixlərində bitən illər üzrə digər əməliyyat xərclərinin açıqlaması aşağıdakı kimidir:

	2024	2023
Amortizasiya	82	35
İcarə	57	8
Reklam və marketinq	35	48
Bank komissiya xərcləri	29	18
Agent xərcləri	10	1
Ofis xərcləri	21	29
Pesəkar xidmət haqqı	13	5
Ezamiyyət xərcləri	4	4
Digər vergi xərcləri	1	-
IT xidmətləri	-	55
Hüquq xidmətləri	-	25
Müştari portfelinin idarə edilməsindən zərər	-	14
Sair əməliyyat xərcləri	19	3
CƏMI DİGƏR ƏMƏLİYYAT XƏRCLƏRİ	271	245

31 dekabr 2024 və 2023-cü il tarixlərində bitən illər üzrə digər əməliyyat xərclərinin valyuta üzrə açıqlaması aşağıdakı kimidir:

	2024	2023
USD	44	4
AZN	227	241
CƏMI DİGƏR ƏMƏLİYYAT XƏRCLƏRİ	271	245

8. Faiz xərcləri

31 dekabr 2024 və 2023-cü il tarixlərində bitən illər üzrə faiz xərclərinin açıqlaması aşağıdakı kimiidir:

	2024	2023
Repo borc müqavilələri əsasında borc alınmış vəsaitlər üzrə faiz xərci	329	56
İcarə öhdəliyi üzrə faiz xərci	22	9
CƏMİ FAİZ XƏRCLƏRİ	351	65

9. Mənfəət vergisi

31 dekabr 2024 və 2023-cü il tarixlərində bitən illər üzrə faktiki mənfəət vergisi xərcinin nəzəri hesablanmış vergi xərci ilə üzləşməsi aşağıdakı kimiidir:

	2024	2023
VERGİDƏN ƏVVƏLKİ MƏNFƏƏT	876	821
20% dərəcəsi ilə mənfəət vergisi xərci	176	164
Daimi fərqlərin təsiri	-	(1)
CƏMİ MƏNFƏƏT VERGİSİ	176	164

31 dekabr 2024 və 2023-cü il tarixlərində bitən illər üzrə faktiki mənfəət vergisi xərcinin nəzəri hesablanmış vergi xərci ilə üzləşməsi aşağıdakı kimiidir:

	2024	2023
Cari mənfəət vergisi xərci	175	160
Təxirə salınmış mənfəət vergi xərci	1	4
CƏMİ MƏNFƏƏT VERGİSİ	176	164

10. Pul və pul ekvivalentləri

31 dekabr 2024 və 2023-cü il tarixlərinə pul və pul ekvivalentlərinin açıqlaması aşağıdakı kimidir:

	31 dekabr 2024	31 dekabr 2023
Cari xarici bank hesabları valyuta ilə	97	79
Cari bank hesabları manat ilə	91	24
Cari yerli bank hesabları valyuta ilə	40	33
CƏMİ PUL VƏ PUL EKVİVALENTLƏRİ	228	136

31 dekabr 2024 və 2023-cü il tarixlərinə pul və pul ekvivalentlərinin valyuta üzrə açıqlaması aşağıdakı kimidir:

	31 dekabr 2024	31 dekabr 2023
USD	137	112
AZN	91	24
CƏMİ PUL VƏ PUL EKVİVALENTLƏRİ	228	136

11. Ticarət hesabında olan pul vəsaitləri

Şirkətin ticarət hesabında olan pul vəsaitləri (2024: 10 AZN, 2023: 110 AZN) xarici investisiya platformalarında olan hesablar üzrə qalıqlar daxildir.

12. Yüklü olan maliyyə aktivləri

Şirkətin Repo borc müqavilələrinin şərtlərinə uyğun olaraq, marjinal ticarət əməliyyatları və qiymətli kağızlarla əməliyyatlar aparan müştərilərdən alınan məbləğin razılışdırılmış müvafiq faizini yüklü olan maliyyə aktivləri kimi ayırmalıdır. Bank hesabında saxlanılan bu yüklü olan maliyyə aktivləri dərhal və ya ümumi biznes istifadəsi üçün mövcud deyil və pul vəsaitləri və onların ekvivalentlərinə daxil edilmir. 31 dekabr 2024-cü il tarixinə yüklü olan maliyyə aktivləri 6,500 AZN təşkil etmişdir (2023: 1,001 AZN).

13. İnvestisiya qiymətli kağızları

31 dekabr 2024 və 2023-cü il tarixlərinə investisiya qiymətli kağızlarının açıqlaması aşağıdakı kimiidir:

	31 dekabr 2024	31 dekabr 2023
DMGƏD-də borc qiymətli kağızları		
Maliyyə Nazirliyinin xəzinədarlıq hesabları	1,110	1,080
CƏMİ INVESTİSİYA QİYMƏTLİ KAĞIZLARI	1,110	1,080

31 dekabr 2024 və 2023-cü il tarixlərinə investisiya qiymətli kağızları AZN valyuta ilə təqdim olunmuşdur.

14. Debitor borclar

31 dekabr 2024 və 2023-cü il tarixlərinə debitor borcların açıqlaması aşağıdakı kimiidir:

	31 dekabr 2024	31 dekabr 2023
Fiziki şəxslər	8	7
Səhmdar cəmiyyətləri	15	41
Məhdud məsuliyyətli cəmiyyətlər	18	3
CƏMİ DEDİTOR BORCLARI	41	51

31 dekabr 2024 və 2023-cü il tarixlərinə debitor borcları AZN valyuta ilə təqdim olunmuşdur.

15. Müştərilərin investisiya portfeli

31 dekabr 2024-cü il tarixinə müştərilərin investisiya portfeli xarici hesablarda saxlanılan müştərilərə məxsus maliyyə aktivlərdən ibarət olub. 31 dekabr 2024 və 2023-cü il tarixlərinə müştərilərin investisiya portfelinin alıcı üzrə açıqlaması aşağıdakı kimiidir:

	31 dekabr 2024	31 dekabr 2023
Banklar	872	-
Fiziki şəxslər	113	21
CƏMİ MÜŞTƏRİLƏRİN İNVESTİSİYA PORTFELİ	985	21

31 dekabr 2024 və 2023-cü il tarixlərinə müştərilərin investisiya portfeli USD valyuta ilə təqdim olunmuşdur.

16. İstifadə hüquqları

31 dekabr 2024 və 2023-cü il tarixlərində bitən illər üzrə əsas vəsaitlərin hərəkəti aşağıdakı kimidir:

	Nəqliyyat vasitələri	Ofis sahəsi	CƏMİ
İllkin dəyər			
31 DEKABR 2022-Cİ İL TARİXİNƏ QALIQ	-	-	-
Alışlar	143	56	199
31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNƏ QALIQ	143	56	199
Alışlar	-	27	27
31 DEKABR 2024-CÜ İL TARİXİNƏ QALIQ	143	83	226
Yığılmış köhnəlmə			
31 DEKABR 2022-Cİ İL TARİXİNƏ QALIQ	-	-	-
Amortizasiya xərci	(12)	(21)	(33)
31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNƏ QALIQ	(12)	(21)	(33)
Amortizasiya xərci	(36)	(44)	(80)
31 DEKABR 2024-CÜ İL TARİXİNƏ QALIQ	(48)	(65)	(113)
Xalis qalıq dəyəri			
31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNƏ QALIQ	131	35	166
31 DEKABR 2024-CÜ İL TARİXİNƏ QALIQ	95	18	113

23 avqust 2023-cü il tarixində Şirkət ilə "Hermes Finance" ASC arasında ümumi məbləği 142,800 AZN dəyərində olan əmlakin mülkiyyət hüququnun əldə edilməsi ilə bağlı lizing müqaviləsi imzalanmışdır. Qeyd edilən müqavilə əsasında Şirkət 50,000 AZN dəyərində ilkin ödəmə şərti və 36 ay müddətinə illik 20% dərəcəsi ilə 124,156 AZN məbləğində kredit öhdəliyi şərtini öz üzərinə götürmüştür.

17. Əsas vəsaitlər

31 dekabr 2024 və 2023-cü il tarixlərində bitən illər üzrə əsas vəsaitlərin hərəkəti aşağıdakı kimiidir:

	Kömputer avadanlıqları	Mebel və qurğular	CƏMİ
İlkin dəyər			
31 DEKABR 2022-Cİ İL TARİXİNƏ QALIQ	17	1	18
Alışlar	-	4	4
31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNƏ QALIQ	17	5	22
Alışlar	3	-	3
31 DEKABR 2024-CÜ İL TARİXİNƏ QALIQ	20	5	25
Yığılmış köhnəlmə			
31 DEKABR 2022-Cİ İL TARİXİNƏ QALIQ	(9)	-	(9)
Amortizasiya xərci	(2)	(1)	(3)
31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNƏ QALIQ	(11)	(1)	(12)
Amortizasiya xərci	(1)	(1)	(2)
31 DEKABR 2024-CÜ İL TARİXİNƏ QALIQ	(12)	(2)	(14)
Xalis qalıq dəyəri			
31 DEKABR 2022-Cİ İL TARİXİNƏ QALIQ	8	1	9
31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNƏ QALIQ	6	4	10
31 DEKABR 2024-CÜ İL TARİXİNƏ QALIQ	8	3	11

18. Qeyri-maddi aktivlər

31 dekabr 2024 və 2023-cü il tarixlərində bitən illər üzrə qeyri-maddi aktivlərin hərəkəti aşağıdakı kimidir:

	Program təminatı	Lisenzi yalar	Digər qeyri- maddi aktivlər	CƏMİ
İlkin dəyər				
31 DEKABR 2022-Cİ İL TARİXİNƏ QALIQ	94	3	-	97
Alışlar	-	-	-	-
31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNƏ QALIQ	94	3	-	97
Alışlar	-	-	-	-
31 DEKABR 2024-CÜ İL TARİXİNƏ QALIQ	94	3	-	97
Yığılmış köhnəlmə				
31 DEKABR 2022-Cİ İL TARİXİNƏ QALIQ	-	-	-	-
Amortizasiya xərci	(1)	-	-	(1)
31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNƏ QALIQ	(1)	-	-	(1)
Amortizasiya xərci	-	-	-	(1)
31 DEKABR 2024-CÜ İL TARİXİNƏ QALIQ	(1)	-	-	(2)
Xalis qalıq dəyəri				
31 DEKABR 2022-Cİ İL TARİXİNƏ QALIQ	94	3	-	97
31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNƏ QALIQ	93	3	-	96
31 DEKABR 2024-CÜ İL TARİXİNƏ QALIQ	93	3	-	96

19. Kreditor borcları

31 dekabr 2024 və 2023-cü il tarixlərinə kreditor borclarının açıqlaması aşağıdakı kimidir:

	31 dekabr 2024	31 dekabr 2023
Səhmdar cəmiyyətləri	36	29
Məhdud məsuliyyətli cəmiyyətlər	4	17
Dövlət təşkilatları	6	5
Qeyri hökumət təşkilatları	2	-
CƏMİ KREDİTOR BORCLARI	48	51

"Assist Finance İnvestisiya Şirkəti" ASC
31 dekabr 2024-cü il başa çatmış il üzrə maliyyə hesabatları üzrə qeydlər
(min Azərbaycan manatı ilə)

20. Müştərilərə ödəniləcək vəsaitlər

İl ərzində müştərilər onlayn marjinal ticarətlə məşğul olmaq üçün Şirkətin ABŞ dolları ilə olan bank hesabına əmanət yerləşdirmişlər. Müqaviləyə əsasən, bu əmanətlər tələb üzrə müştəriyə ödənilir. 31 dekabr 2024-cü il və 31 dekabr 2023-cü il tarixinə müştərilərə ödəniləcək vəsaitlər 124 AZN və 112 AZN təşkil etmişdir. 31 dekabr 2024 və 2023-cü il tarixlərinə müştərilərə ödəniləcək vəsaitləri USD valyuta ilə təqdim olunmuşdur.

21. Repo müqavilələri əsasında borc alınmış vəsaitlər

31 dekabr 2024-cü ilin sonuna təşkil etmişdir Repo müqavilələri əsasında borc alınmış vəsaitlər 6,500 AZN və Repo müqavilələri əsasında borc alınmış vəsaitlər üzrə il sonuna hesablanmış faiz 46 AZN təşkil etmişdir.

31 DEKABR 2022-Cİ İL TARİXİNƏ QALIQ

Daxilolmalar	3,880,150
Ödənişlər	(3,881,183)
Hesablanılmış faiz	56
Ödənilmiş faiz	(56)

31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNƏ QALIQ (1,033)

Daxilolmalar	7,713,977
Ödənişlər	(7,719,536)
Hesablanılmış faiz	329
Ödənilmiş faiz	(283)

31 DEKABR 2024-CÜ İL TARİXİNƏ QALIQ (6,546)

22. Lizinq öhdəlikləri

31 dekabr 2024 və 2023-cü il tarixlərində bitən illər üzrə lizinq öhdəliklərinin hərəkəti aşağıdakı kimiidir:

	Nəqliyyat vasitələri	Ofis sahəsi	CƏMİ
31 DEKABR 2022-Cİ İL TARİXİNƏ QALIQ	-	-	-
Əlavələr	143	59	202
Ödənişlər	(58)	(23)	(81)
31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNƏ QALIQ	85	36	121
Əlavələr	-	33	33
Ödənişlər	(27)	(47)	(74)
31 DEKABR 2024-CÜ İL TARİXİNƏ QALIQ	58	22	80

23. Qısamüddətli investisiyalar üzrə öhdəliklər

31 dekabr 2024-cü il tarixində bitən il üzrə qısamüddətli investisiyalar üzrə cəmi öhdəliklər 872 AZN (2023: 0 AZN) təşkil edir. Bu öhdəliklər Şirkətin müştəriləri tərəfindən investisya əməliyyatlarının aparılması məqsədləri üçün ödənilən, lakin ilin sonuna qədər icra olunmayan məbləğlərdən ibarətdir. 31 dekabr 2024 və 2023-cü il tarixlərinə qısamüddətli investisiyalar USD valyuta ilə təqdim olunmuşdur.

24. Səhmdar kapitalı

31 dekabr 2024 və 2023-cü il tarixlərinə səhmdar kapitalının açıqlaması aşağıdakı kimiidir:

	Səhm payı	31 dekabr 2024	31 dekabr 2023
Cəfərov Ruslan Nazim	100%	400	350
CƏMİ SƏHMDAR KAPİTALI	100%	400	350

24. Maliyyə risklərinin idarə edilməsi

Maliyyə risklərinin idarə edilməsi qeydi Şirkətin maliyyə risklərinə məruz qalmasını və bu risklərin Şirkətin gələcək maliyyə fəaliyyətinə necə təsir göstərə biləcəyini izah edir. Şirkət bazar riski, kredit riski və likvidlik riskinə məruz qalır. Şirkətin maliyyə şöbəsi bu riskləri yüksək rəhbərlik tərəfindən təsdiq edilmiş siyasətlər əsasında idarə edir. Maliyyə departamenti Şirkətin əməliyyat bölmələri ilə sıx əməkdaşlıq edərək maliyyə risklərini müəyyən edir, qiymətləndirir və azaldılmasını həyata keçirir.

Şirkətin əsas maliyyə aktivlərinə pul və pul ekvivalentləri və debitor borclar daxildir. Şirkətin əsas maliyyə öhdəliklərinə kreditor borcları, lizinq öhdəlikləri və qısamüddətli investisiyalar üzrə öhdəliklər daxildir.

Kredit riski

Kredit riski, qarşı tərəfin maliyyə aləti və ya müştəri müqaviləsi üzrə öhdəliklərini yerinə yetirməməsi və maliyyə itkisinə səbəb olan riskdir. Şirkət əməliyyat və maliyyələşdirmə fəaliyyətləri, o cümlədən pul və pul ekvivalentləri və debitor borclar üzrə kredit riskinə məruz qalır.

Müştəri kredit riski əsas əməliyyatlara cavabdeh olan hər bir biznes bölməsi tərəfindən idarə olunur. Müştərinin kredit keyfiyyəti keçmiş təcrübə, maliyyə vəziyyəti və digər amillər əsasında qiymətləndirilir. Fərdi kredit limitləri bu qiymətləndirməyə uyğun olaraq müəyyən edilir. Müştərilər tərəfindən kredit limitlərinə riayət olunmasına xətt rəhbərliyi tərəfindən mütəmadi olaraq nəzarət edilir.

Gözlənilən kredit itkilərini ölçmək üçün ehtiyat matrisindən istifadə etməklə hər hesabat tarixində dəyərsizləşmə təhlili aparılır. Ehtiyat dərəcələri oxşar zərər nümunələri olan müxtəlif müştəri seqmentlərinin qruplaşdırılması üçün vaxtı keçmiş günlərə əsaslanır (məs., məhsul növü, müştəri növü, coğrafi bölgə və akkreditivlər və ya kredit siğortasının digər formaları ilə əhatə dairəsi üzrə). Hesablama ehtimala əsaslanan nəticəni, pulun vaxt dəyərini və keçmiş hadisələr, cari şərtlər və gələcək iqtisadi şəraitin proqnozları haqqında hesabat tarixində mövcud olan ağlabatan və əsaslandırıla bilən məlumatları əks etdirir.

"Assist Finance İnvestisiya Şirkəti" ASC
 31 dekabr 2024-cü il başa çatmış il üzrə maliyyə hesabatları üzrə qeydlər
 (min Azərbaycan manatı ilə)

Ehtiyat matrisindən istifadə etməklə Şirkətin debitor borclar üzrə kredit riskinə məruz qalma haqqında məlumat aşağıdakı kimidir:

	Cari gün	30-90 gün	90-180 gün	180- 365 gün	1 ildən artıq gün	CƏMİ 2024
Debitor borclar - əsas məbləğ	13	6	9	10	3	41
Debitor borclar - əsas məbləğ	34	5	2	2	8	51

Xarici valyuta riski

Xarici valyuta riski, xarici valyuta məzənnələrindəki dəyişikliklər səbəbindən riskə məruz qalmanın ədalətli dəyərinin və ya gələcək pul vəsaitlərinin hərəkətinin dəyişməsi riskidir. Şirkət xarici valyutada əməliyyatlar aparır, nəticədə məzənnə dəyişikliyinə məruz qalır.

Şirkətin xarici valyuta məzənnələrindəki dəyişikliklər riskinə məruz qalması ilk növbədə onun əməliyyat fəaliyyəti ilə bağlıdır.

Hesabat dövrünün sonuna Şirkətin xarici valyuta riskinə məruz qalması aşağıdakı kimi olmuşdur:

USD	
Pul və pul ekvivalentləri	137
Ticarət hesabında olan pul vəsaitləri	110
Müştərilərin investisiya portfeli	985
CƏMİ MALİYYƏ AKTİVLƏRİ	1,232
Müştərilərə ödəniləcək vəsaitlər	(124)
Qısamüddətli investisiyalar üzrə öhdəliklər	(872)
CƏMİ MALİYYƏ ÖHDƏLİKLƏRİ	(996)
XALIS MÖVQE 2024	236

"Assist Finance İnvestisiya Şirkəti" ASC
 31 dekabr 2024-cü il başa çatmış il üzrə maliyyə hesabatları üzrə qeydlər
 (min Azərbaycan manatı ilə)

USD	
Pul və pul ekvivalentləri	112
Ticarət hesabında olan pul vəsaitləri	110
Müştərilərin investisiya portfeli	21
CƏMİ MALİYYƏ AKTİVLƏRİ	243
Müştərilər ödəniləcək vəsaitlər	(112)
CƏMİ MALİYYƏ ÖHDƏLİKLƏRİ	(112)
XALIS MÖVQE 2023	131

Likvidlik riski

Likvidlik riski Şirkətin maliyyə öhdəliklərini yerinə yetirməkdə çətinlik çəkməsi riskidir. Şirkətin siyaseti likvidlik tələblərinə və kredit şərtlərinə uyğunluğuna mütəmadi olaraq nəzarət etmək, qısa və uzun müddət ərzində likvidlik tələblərini ödəmək üçün kifayət qədər pul ehtiyatı saxlamasını təmin etməkdir.

Aşağıdakı cədvəllər müqavilə üzrə diskont edilməmiş pul vəsaitlərinin hərəkətinə (müqavilə dərəcələrindən istifadə etməklə hesablanmış faiz ödənişləri daxil olmaqla) və Şirkət ödəməli olduğu ən erkən tarixə əsaslanan Şirkətin maliyyə öhdəliklərinin hesabat dövrünün sonunda qalan müqavilə ödəmə müddətlərini göstərir:

	3 aya qədər	3-12 ay	1-5 il	5 ildən artıq	CƏMİ
Kreditor borcları	48	-	-	-	48
Müştərilərə ödəniləcək vəsaitlər	124	-	-	-	124
Repo müqavilələri əsasında borc alınmış vəsaitlər	3,927	2,619	-	-	6,546
Lizinq öhdəlikləri	95	-	-	-	95
Qisamüddətli investisiyalar üzrə öhdəliklər	872	-	-	-	872
CƏMİ MALİYYƏ ÖHDƏLİKLƏRİ 2024	5,066	2,619	-	-	7,685

"Assist Finance İnvestisiya Şirkəti" ASC
 31 dekabr 2024-cü il başa çatmış il üzrə maliyyə hesabatları üzrə qeydlər
 (min Azərbaycan manatı ilə)

	3 aya qədər	3-12 ay	1-5 il	5 ildən artıq	CƏMİ
Kreditor borcları	51	-	-	-	51
Müştərilərə ödəniləcək vəsaitlər	112	-	-	-	112
Repo müqavilələri əsasında borc alınmış vəsaitlər	619	413	-	-	1032
Lizinq öhdəlikləri	4	20	25	73	122
CƏMİ MALİYYƏ ÖHDƏLİKLƏRİ 2023	786	433	25	73	1,317